

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Kinderopvang Ik en Jij

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 22 maart 2023

Samenvatting

De inspectie heeft op 24 januari 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Peuteropvanglocatie Ik en Jij.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven en peuteropvanglocaties in Nederland. Deze peuteropvanglocatie maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters kunnen stimuleren op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling, taal, rekenen en bewegen.

Er is op de peuteropvang aandacht voor de inrichting van de ruimte(n), er zijn bijvoorbeeld speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze hoeken bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn kunnen spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren. De sfeer in de groep is prettig en vrolijk.

De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om. De pedagogisch medewerkers hebben een volgsysteem waarin zij kunnen bijhouden hoe het met een peuter gaat. Ze kunnen daarmee nagaan in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1-2 van de basisschool gaan. Deze gegevens dragen ze over naar de basisschool.

De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de peuteropvang en dat hun kind er met plezier naar toe gaat. Ze ervaren Ik en Jij als een veilige plek voor hun kinderen.

Kinderopvangorganisatie: Partou

L RK-nummer: 687903750

Totaal aantal doelgroepeuters: 12

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

Met het programma voor de voorschoolse educatie kunnen de pedagogisch medewerkers nog leren om te denken en te handelen met behulp van de ontwikkelingsdoelen voor de peuters. We bedoelen hier de doelen voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, taalontwikkeling, rekenen en bewegen.

We zien dat de pedagogisch medewerkers zich ook nog kunnen verbeteren in het gericht observeren van de ontwikkeling van de peuters. De focus op de doelen van de voorschoolse educatie, kan daarbij sterker zijn. Ook in de planning en de voorbereidingen van de activiteiten kunnen de pedagogisch medewerkers leren om meer rekening te houden met de ontwikkelingsdoelen van de peuters in het kader van de voorschoolse educatie.

Tot slot kan de organisatie meer oog hebben voor de ontwikkelingsresultaten die de pedagogisch medewerkers en de peuters bereiken in de voorschoolse educatie. Daardoor zal het ook mogelijk zijn voor de organisatie zelf om gericht na te gaan wat goed gaat of beter kan.

Vervolg

We bezoeken de peuteropvanglocatie weer als daar reden voor is, of wanneer de locatie in een steekproef is gekomen (zoals dat nu het geval was). We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op Peuteropvang Ik en Jij.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders en pedagogisch medewerkers. Daarna hebben wij ook nog gesproken met de locatiemanager, de VE-coach en de VE-manager en kwaliteitsmanager van Partou regio Noord. Ook de inspecteur van de GGD sloot aan op deze onderzoeksdag.

In december 2022 hebben wij hetzelfde thema-onderzoek uitgevoerd op Peuteropvanglocatie Ziezo van dezelfde houder. Deze locatie zat ook in de steekproef van dit thema-onderzoek.

Aan het eind van de tweede onderzoeksdag hebben wij de resultaten van beide thema-onderzoeken besproken met het bovengenoemde gezelschap.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
 - V Voldoende
 - G Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Peuteropvang Ik en Jij.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Ik en Jij in hoofdlijnen als voldoende. De meeste standaarden zijn als voldoende gewaardeerd. Tegelijk hebben we voor twee standaarden vastgesteld dat die voor verbetering vatbaar zijn.

Context

Peuteropvanglocatie Ik en Jij valt sinds enige tijd onder de landelijke kinderopvangorganisatie Partou. De locatiemanager van Ik en Jij is verantwoordelijk voor in totaal zeven VE-peuteropvanglocaties in Almere. De peuteropvang deelt het gebouw met OBS Letterland en de International Primary School Almere. Naast de reguliere peutergroep is er nog een Engelstalige peutergroep, veelal bezocht door kinderen van expats. Op de dag van het onderzoek hadden 12 van de 13 aanwezige peuters een VE-indicatie.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 7 maart 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Er zijn voor ons op dit moment geen redenen om in het toezicht vervolgsafspraken te maken met de houder.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderings- en de resultaten van het onderzoek op Peuteropvang Ik en Jij.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•		
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers van de peuteropvang gebruiken een vve-programma. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte voldoende aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt, en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen. De kinderen mogen spelen met de materialen van de thematafel.

De populatie van ouders en peuters zorgt voor wat betreft het aanbod wel voor een uitdaging. Een groot deel van de ouders werkt als expat in Nederland. Veel ouders en kinderen spreken daarom nauwelijks de Nederlandse taal. Daarom is de planning in het aanbod van het vve-programma vaak teveel om uit te voeren in de tijd die ervoor staat. De pedagogisch medewerkers maken weloverwogen keuzes om het aanbod, passend bij de populatie, vorm te geven.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd

observatie-instrument. Daarmee is vast te stellen of de ontwikkeling van de peuter(s) verloopt zoals valt te verwachten. Hoewel een optimale registratie van alle gegevens nog niet is gevonden, steken de pedagogisch medewerkers veel tijd en moeite in het gebruiken van het observatie-instrument.

De pedagogisch medewerkers kunnen de voorschoolse educatie in het dagelijks handelen nog meer afstemmen op de zone van de naaste ontwikkeling van de individuele peuters. Dat geldt voor de peuters bij wie de ontwikkeling stagneert, maar ook voor de peuters die verder zijn in hun ontwikkeling en juist extra uitdaging kunnen gebruiken.

Bovendien is het mogelijk om met behulp van het observatie-instrument na te gaan hoe de ontwikkeling van de gehele groep verloopt. Het is zinvol om dergelijke gegevens op groepsniveau in te zetten om zodoende de doelen en de activiteiten efficiënt te plannen voor de gehele groep, waaronder de doelgroeppeuters. Dat kan per week, maar ook op een langere termijn.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als 'kan beter'.

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd op de groep. We zagen dat de pedagogisch medewerkers een sterke onderlinge samenwerking hadden waarin voor de kinderen duidelijk was wie op welk moment welke rol nam in de activiteiten op de groep. Zo realiseerden de pedagogisch medewerkers samen een vrolijke en veilige sfeer, waarin de regels en routines duidelijk waren voor de peuters.

Wij zagen dat de pedagogisch medewerkers daarbij oog hadden voor de peuters, ze toonden zich betrokken bij wat de peuters vertelden of lieten zien. Tegelijk creëerden ze ruimte voor het spel, waarbij we ook zagen dat ze rekening hielden met wat het kind nodig had. Ze reageerden zichtbaar responsief op het gedrag en de uitingen van de kinderen, de grenzen en afspraken in de groep waren daarbij steeds duidelijk.

De reden dat we de standaard waarderen als 'kan beter', is gelegen in het de volgende vaststelling. Het pedagogisch handelen vonden we sterker zichtbaar dan het educatief handelen. In de planning was te zien welke activiteiten er zoal stonden gepland, maar duidelijkheid over het doel daarbij, ontbrak. Het gaat hier vooral over gerichte doelen die voor (in ieder geval) de doelgroepkinderen van toepassing horen te zijn tijdens de activiteiten in de groep. Wij hebben niet duidelijk gezien in hoeverre de pedagogisch medewerkers in het dagelijks handelen afstemmen op de zone van de naaste ontwikkeling

van de individuele peuters.

Verdere ontwikkeling van het pedagogisch-educatief handelen is dan ook mogelijk door gezamenlijke verdieping in het educatief handelen en vervolgens daarover afspraken te maken. Op die manier kan de differentiatie die nu nog meer incidenteel verloopt, meer structuur en richting krijgen en daarmee intentioneel worden, met als doel meer effect op de (ontwikkeling van) individuele peuters.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de (doelgroep)peuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. De kinderopvangorganisatie betreft de ouders daarbij en vraagt hen toestemming om de ontwikkelingsgegevens van de peuters te delen. Bij voorkeur voeren zij bij de overdracht een gesprek met ook de ouders erbij.

De peuterspeelzaal ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en het team stemt het ouderbeleid daarop af. De pedagogisch medewerkers betrekken de ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, door middel van themabrieven en apps of e-mail. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

De pedagogisch medewerkers spreken elke twee maanden met het consultatiebureau. Ook kunnen zij laagdrempelig contact opnemen met medewerkers van Sterke Start wanneer zij specifieke vragen of zorgen hebben over peuters.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie

K

V

G

OR1 Ontwikkelingsresultaten

●

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als 'kan beter'. De organisatie gebruikt een ontwikkelingsvolgsysteem, zoals we hiervoor (bij OP2) ook al schreven. De pedagogisch medewerkers maken mooie stappen in hun zoektocht naar de manier waarop zij

optimaal gebruik kunnen maken van het systeem.

We zien hier dan ook dat de organisatie op dit onderdeel van de voorschoolse educatie in ontwikkeling is. Wat beter kan, is het in kaart brengen van de ontwikkelingsresultaten die de peuters als groep bereiken. Door op groepsniveau te kijken welke ontwikkelingsresultaten behaald zijn, kan de leiding, samen met de medewerkers de kwaliteit van de voorschoolse educatie van de locatie inzichtelijk evalueren.

Ook biedt het de houder mogelijkheden om evaluaties samen met de andere voorschoolse locaties van Partou uit te voeren, ten dienste van gezamenlijk evalueren, en wellicht de verdere professionalisering.

Verder kan het stellen van ambitieuze doelen zorgen voor een scherpere blik op wat de pedagogisch medewerkers willen en kunnen bereiken met de peuters. Welke (hoge) verwachtingen heeft de voorschool over de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode? En wanneer is de organisatie tevreden over hoe een peuter uitstroomt naar de basisschool? Is dat wanneer de peuters ontwikkeling laten zien en de taal begrijpen, of is dat niet genoeg en wil de voorschool concrete doelen stellen op de in te lopen achterstanden?

Tot slot is het op gemeentelijk niveau nuttig om de ontwikkelingsresultaten van de voorschoolse educatie te bekijken en te evalueren, samen de overige organisaties voor kinderopvang en voorschoolse educatie in de gemeente.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als voldoende.

De houder van de peuteropvang heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

De peuteropvang heeft doelen geformuleerd in onder andere een focusplan. Het evalueren via een cyclische werkend systeem van

kwaliteitszorg van alle doelstellingen uit het (pedagogisch) beleidsplan, is in ontwikkeling. De ontwikkeldoelen kunnen nog concreter en scherper geformuleerd worden. Uiteindelijk kan de leiding hiermee nagaan of de peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding, samen met de coaches, regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevraagd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De populatie van ouders en peuters en het gegeven dat zo goed als alle peuters een VE-indicatie hebben, stelt de organisatie voor een opgave. Voor de pedagogisch medewerkers is bijvoorbeeld het voeren van nagenoeg alle oudergesprekken in het Engels, een uitdaging. De pedagogisch medewerkers gaven aan dat zij hierbij nog meer begeleiding kunnen gebruiken.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding van de peuterspeelzaal verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij voorschoolse educatie hebben gehad.

We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van de peuterspeelzaal bespreekt regelmatig haar ambities met belanghebbenden en welke resultaten ze behaalt.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

In navolging van het conceptrapport dat gemaakt is aan de hand van de inspectie op 24 januari 2023 op Peuteropvang Ik en Jij maken wij hierbij graag onze zienswijze kenbaar en geven we graag aan hoe we aan de slag gaan met de ontwikkelpunten. Wij bedanken de inspecteur voor de grondige inspectie die heeft plaatsgevonden op onze locatie. Tijdens het onderzoek is de kwaliteit van voorschoolse educatie algemeen met een voldoende gewaardeerd. Op 2 standaarden scoren we kan beter. Wij herkennen ons gedeeltelijk in het rapport.

Zicht op ontwikkeling:

Het is fijn om terug te horen dat de standaard zicht op ontwikkeling met voldoende wordt beoordeeld. Afgelopen jaar zijn we intensief aan de slag gegaan met het observeren van de kinderen, doelen stellen en daarop een passend aanbod afstemmen.

Ontwikkelingsresultaten:

De standaard ontwikkelingsresultaten is als kan beter beoordeeld. In het rapport staat als verbeterpunt het in kaart brengen van de ontwikkelingsresultaten in de groep. Wij zijn het niet eens met dit punt. Wij registreren alle resultaten in ons kindvolgsysteem, waaruit ons groepsrapport volgt en de ontwikkeling zichtbaar is.

Pedagogisch educatief handelen:

Wij zijn er trots op dat de inspecteur bij de standaard pedagogisch educatief handelen heeft gezien dat er een sterke onderlinge samenwerking te zien was en een vrolijke en veilige omgeving met aandacht voor het individuele kind. Het punt dat als kan beter wordt genoemd zijn de doelen bij de activiteiten. Wij werken op Ik en Jij met de VVE methode Piramide, een door het NJI goedgekeurde vve methode. In de thema boeken van Piramide, staan bij alle activiteiten welke doelen hieraan gekoppeld zijn. Daarnaast zorgt onze registratie methode Inzichtelijk, voor een juist sterk doelgericht aanbod, welke verwerkt wordt in onze themaplanning en dagelijkse routines. In 2023 willen we ons aanbod nog verder versterken, door een meer gedifferentieerd aanbod te creëren, welke aansluit bij de behoeftes van de individuele peuters op de verschillende leerlijnen. De VE coach ondersteunt hierbij onze enthousiaste pedagogisch medewerkers.

Samenwerking:

Dit onderdeel is door de toezichthouder als voldoende gewaardeerd. We zijn blij dat de toezichthouder in de praktijk heeft gezien dat we ouders betrekken bij het ontwikkeling van hun kind. De peuterspeelzaal ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen. Het ouderbeleid wordt hierop afgestemd. Ook zorgen wij voor een goede samenwerking en

overdracht naar de basisschool.

Kwaliteitscultuur:

We zijn blij dat de inspecteur aangeeft dat de kwaliteitscultuur met voldoende wordt beoordeeld en dat er geconstateerd is dat er grote bereidheid is om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.